

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Geografie
1.3 Departamentul	Geografie Regională și Planificare Teritorială
1.4 Domeniul de studii	Geografie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Planificare Teritorială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	GEOGRAFIE APLICATĂ ȘI PLANIFICAREA TERITORIALĂ						
2.2 Titularul activităților de curs	Șef lucr. dr. Viorel GLIGOR						
2.3 Titularul activităților de seminar	Șef lucr. dr. Viorel GLIGOR						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual	69				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul total de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințele însușite prin aprofundarea conținuturilor predate în cadrul disciplinelor <i>Introducere în Planificarea teritoriului</i>, <i>Geografia regională a României</i> și <i>Sisteme informatice geografice (GIS)</i>, facilitează înțelegerea și accesibilitatea temelor propuse, iar în subsidiar, cursanții își vor consolida baza conceptuală operațională prin activarea și valorificarea fondului informațional preexistent.
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Continuitatea valorificării aplicative a cunoștințelor dobândite permite o parcurgere graduală a capitolelor, în strânsă relație cu tematica disciplinelor anterior studiate.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector și software adecvat – GIS (<i>ArcMap 10.x</i>).
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală echipată cu calculatoare, conexiune la Internet, videoproiector și programe de cartografiere digitală (<i>ArcMap</i>, <i>Global Mapper</i>).

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C1 Valorificarea cunoștințelor teoretice și aspectelor metodologice de bază ale Geografiei în scopul inventarierii, ierarhizării și diferențierii proceselor și fenomenelor geografice ca fond aplicativ al analizelor teritoriale. ▪ C2 Definirea și descrierea principalelor noțiuni, legități, procese și fenomene geografice, explicarea genezei și evoluției lor, evaluarea consecințelor pe care le au asupra sistemelor geografice naturale și antropice. ▪ C4 Abordarea integrată a elementelor structurate în ansambluri geosistemice și aprofundarea tehnicilor de <i>cercetare geografică operațională</i>. ▪ C4 Evaluarea potențialului de dezvoltare regională, analiza modului de utilizare eficientă a teritoriului și identificarea măsurilor strategice de reconversie teritorială. ▪ C5 Realizarea unei diagnoze teritoriale pe baza cercetărilor și fundamentarea politicilor de planificare teritorială.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CT1 Desfășurarea eficientă a activităților organizate în echipă și formarea capacităților formativ-acționale. ▪ CT2 Utilizarea optimă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată. ▪ CT3 Deprinderea studenților cu analiza și interpretarea relațiilor teritoriale în contextul actual al <i>planificării spațial - funcționale</i>.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Formarea deprinderilor practice specifice, consolidarea bazei geografice operaționale și aplicarea tehnicilor actuale de investigație în domeniul planificării teritoriale
7.2 Obiectele specifice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cunoașterea, înțelegerea și aplicarea conceptelor fundamentale ale Geografiei. ▪ Fixarea noțiunilor de bază privind structura, dinamica și funcționalitatea sistemelor geografice naturale și antropice. ▪ Însușirea principiilor moderne de analiză geografică privind studiile corelate folosite în investigațiile regionale, în concordanță cu scopul urmărit și eficiența aplicativă. ▪ Inițierea în analiza și interpretarea sistemică a componentelor teritoriale pe nivele de integrare holonică (<i>local, zonal, regional, național, transfrontalier</i>), în contextul identificării entităților teritoriale funcționale, eliminării situațiilor disfuncționale și a reducerii fenomenelor de risc.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Problematica științei geografice 1.1. Puncte de vedere asupra științei geografice 1.2. Principii, legi și concepte geografice 1.3. Metode de bază în cercetarea geografică 1.4. Paradigme geografice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ expunerea combinată ▪ observarea sistematică ▪ prezentare PowerPoint 	2 ore
2. Geografia aplicată și teoria sistemelor 2.1. Aspecte specifice și noțiuni de bază 2.2. Tipologia structurilor geografice 2.3. Tipuri de sisteme spațiale 2.4. Abordările sistemice în planificarea teritoriului 2.5. Analize structurale, procesuale și funcționale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ metode didactice activ-participative (descoperirea, brainstorming-ul, problematizarea, studiu de caz, discuții interactive) 	2 ore
3. Percepția relațională a proiectării spațiului amenajat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ expunerea interactivă 	2 ore

<p>3.1. Teoria și practica modelării spațiului</p> <p>3.2. Complexitatea angrenajului relațional</p> <p>3.3. Sinergii și complementarități teritoriale</p> <p>3.4. Dinamica și integrarea funcțională a componentelor sistemelor amenajate</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ documentarea pe web ▪ modelarea ▪ exemplificarea 	
<p>4. Analiza componentei morfologice în contextul planificării teritoriului</p> <p>4.1. Potențialul morfodinamic al sistemelor teritoriale</p> <p>4.2. Evaluarea stării de funcționalitate a sistemelor morfologice</p> <p>4.3. Situații disfuncționale induse prin procese geomorfice de risc. <i>Studiu de caz:</i> arealul montan al Văii Prahovei și Regiunea Brașov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ conversația euristică ▪ problematizarea ▪ modelarea ▪ observarea sistematică și independentă ▪ prezentare PowerPoint 	4 ore
<p>5. Studiul componentelor hidroclimatice - resurse, disfuncționalități și vulnerabilități teritoriale</p> <p>5.1. Componenta hidrografică</p> <p>5.2. Caracteristicile cu rol climatogen ale orașelor</p> <p>5.3. Potențialul agroclimatic</p> <p>5.4. Estimarea gradului de vulnerabilitate hidroclimatică a sistemelor teritoriale din ariile depresionare intramontane - <i>studiu de caz</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ metode didactice activ-participative ▪ prelegere orală cu secțiuni interactive ▪ dezbateră ▪ analiza comparativă 	2 ore
<p>6. Evaluarea potențialului biopedosferic și analiza resurselor locale</p> <p>6.1. Componenta edafică și modul de utilizare a terenului (CORINE Land Cover - CLC)</p> <p>6.2. Categoriile fondului forestier</p> <p>6.3. Vulnerabilitatea resurselor biopedosferice în raport cu exploatarea antropică</p> <p>6.4. Îmbunătățirea stării resurselor naturale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ expunerea interactivă ▪ lucrul în grup organizat ▪ problematizarea ▪ observarea sistematică și independentă 	2 ore
<p>7. Elemente operaționale privind evaluarea și gestiunea peisajului în planificarea teritoriului</p> <p>7.1. Analiza tipologică a peisajelor geografice</p> <p>7.2. Forme de valorificare și amenajare a peisajului</p> <p>7.3. Estetica peisajului și rolul său în gestionarea și amenajarea teritoriului</p> <p>7.4. Dezechilibre peisagistice majore și măsuri de reconstrucție teritorială - <i>studiu de caz:</i> Valea Arieșului</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentare PowerPoint ▪ metode didactice activ-participative (studii de caz, discuții interactive, investigații în comun) 	2 ore
<p>8. Componenta de mediu și implicațiile sale în dezvoltarea regională</p> <p>8.1. Abordarea problemelor de mediu în procesul de planificare teritorială</p> <p>8.2. Priorități de mediu în spațiile urbane și rurale</p> <p>8.3. Necesitatea protecției și conservării mediului</p> <p>8.4. Reconstrucția ecologică a unor unități teritoriale vulnerabile (zone miniere cu activitate sistată) - studiu de caz: jud. Maramureș</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ conversația euristică ▪ problematizarea ▪ modelarea ▪ proiectarea ▪ dezbateră ▪ prezentare PowerPoint 	4 ore
<p>9. Determinări geografice corelative de ordin demografic - dinamică, potențial, riscuri</p> <p>9.1. Dinamica naturală și migratorie. Soldul demografic total</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ metode didactice activ-participative (descoperirea, brainstorming-ul, 	2 ore

9.2. Riscuri demografice și disfuncționalități. Indicatori de evidențiere a riscului demografic 9.3. Măsuri de prevenție a factorilor riscogeni 9.4. Funcționalitatea sistemului demografic regional	problematizarea, studiu de caz, discuții interactive)	
10. Analiza integrată a spațiilor habitabile - funcții, relații, modele 10.1. Clasificarea calitativă a zonelor rurale 10.2. Noi concepte privind tipologia rurală 10.3. Analiza spațiului habitabil rural 10.4. Modele ale dezvoltării urbane durabile	<ul style="list-style-type: none"> ▪ observarea sistematică și independentă ▪ instruirea programată 	2 ore
11. Infrastructura majoră și problemele specifice vizate în planificarea teritoriului 11.1. Infrastructurile teritoriale 11.2. Rețeaua căilor de comunicație. Clasificarea și încadrarea drumurilor. Disfuncționalități în infrastructura stradală și edilitară a orașelor 11.3. Rețeaua de căi ferate 11.4. Echiparea edilitară integrată	<ul style="list-style-type: none"> ▪ folosirea aplicațiilor soft specializate ▪ dezbaterile ▪ metode didactice activ-participative ▪ analiza comparativă 	2 ore
12. Procesul strategic de planificare și managementul teritorial 12.1. Managementul planificării teritoriale 12.2. Principiile managementului teritorial 12.3. Strategii de planificare teritorială: strategia de diferențiere, strategia de diversificare, strategia de flexibilitate.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prelegere orală cu secțiuni interactive ▪ expunerea combinată cu metode activ-participative 	2 ore
Bibliografie		
<p>[1] Botez, M., Celac, Mariana, (1980), <i>Sistemele spațiului amenajat</i>, Edit. Științifică și Enciclopedică, București.</p> <p>[2] Căndea Melinda, Cimpoeru Irina, Bran Florina, (2006), <i>Organizarea, amenajarea și dezvoltarea durabilă a spațiului geografic</i>, Edit. Universitară, București.</p> <p>[3] Cocean, P., Filip, S. (2008), <i>Geografia Regională a României</i>, Edit. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca</p> <p>[4] Davidson, F., Lindfield, M., Pennink, C., (2000), <i>Strategic Planning</i>, IHS Rotterdam.</p> <p>[5] Gligor, V., Bilașco, Ș., Filip, S., David Nicoleta-Afrodita, (2010), <i>Potențialul morfologic al Microregiunii Tășnad</i>, Geographia Napocensis, anul IV, nr. 2, Academia Română - Filiala Cluj, Edit. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.</p> <p>[6] Gligor, V., Fonogea S.F., (2010), <i>Environmental Shortcoming and Geo-ecological Rebalancing of Mining Sites without Activity in Maramures County</i>, Rev. Studia Universitatis Babes-Bolyai, Geographia, LV, 2, p.189-198.</p> <p>[7] Groza, O. (2005), <i>Bazele teoretice ale planificării teritoriale</i>, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași.</p> <p>[8] Hook, J.M., (1988), <i>Geomorphology in Environmental Planning</i>, Wiley and Sons, Chichester.</p> <p>[9] Ianoș, I., (2000), <i>Sisteme teritoriale. O abordare geografică</i>, Edit. Tehnică, București.</p> <p>[10] Ianoș, I. (1987), <i>Orașele și organizarea spațiului geografic</i>, Edit. Academiei RSR, București.</p> <p>[11] Ianoș, I., Tălângă, C. (1994), <i>Orașul și sistemul urban românesc în condițiile economiei de piață</i>, Institutul de Geografie, București.</p> <p>[12] Mac, I., (2000), <i>Geografie generală</i>, Edit. EuroPontic, Cluj-Napoca.</p> <p>[13] Vescan, I., Gligor, V., Fonogea, S.F., (2010), <i>Uniform Transnational Assessment of the Environmental Indices from the Romanian Catchment Area of the Tisa River</i>, in rev. Romanian Review of Regional Studies, Journal of the Centre for Regional Geography, Cluj - Napoca, Vol. VI, nr. 2, p. 31-40.</p> <p>[14] Vincze, Maria, (2000), <i>Dezvoltarea regională și rurală. Idei și practici</i>, Edit. Presa Universitară</p>		

Clujeană, Cluj-Napoca.		
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Metodologia elaborării unui studiu geografic aplicat. Abordarea sistemică integrată a teritoriului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ folosirea aplicațiilor soft specializate - GIS 	4 ore
2. Evaluarea gradului de vulnerabilitate al teritoriului la procesele naturale de risc. <i>Studiu de caz:</i> Zonificarea teritoriului României în funcție de tipologia și impactul riscurilor naturale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ experimentul cu caracter de cercetare ▪ observația dirijată 	4 ore
3. Analiza comparativă (<i>estetică și funcțională</i>) a peisajului geografic. Planuri și programe de amenajare a peisajului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lucrul în echipă ▪ analiza comparativă 	4 ore
4. Componenta de mediu în proiectele de amenajarea teritoriului. Metode de evaluare a potențialului de dezvoltare a spațiului rural	<ul style="list-style-type: none"> ▪ folosirea aplicațiilor soft specializate - GIS 	2 ore
5. Dezvoltare și planificare urbană. <i>Aplicație tematică:</i> Spațiul periurban al municipiului Cluj-Napoca	<ul style="list-style-type: none"> ▪ observația dirijată ▪ investigația în comun 	4 ore
6. Instrumente de analiză și planificare spațială – <i>documentații de urbanism și amenajarea teritoriului</i> [PUG, PATZ, PATJ, PATR]	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentări de proiecte: dezbateri/analize tematice 	4 ore
Prezentări de proiecte tematice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prezentări de proiecte: dezbateri/analize tematice 	6 ore

Bibliografie

- [1] Armaș, Iuliana, (2006), *Risc și vulnerabilitate. Metode de evaluare în geomorfologie*, Editura Universitară, București.
- [2] Blaga L., Josan N., Ilieș Dorina Camelia, (2014), *Relieful și amenajarea teritoriului*, Editura Universității, Oradea.
- [3] Cocean, P., (coord.) (2007), *Amenajarea teritoriilor periurbane. Studiu de caz: zona periurbană Bistrița*, Edit. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- [4] Grecu, Florina, Comănescu, Laura, (1998), *Studiul reliefului. Îndrumător pentru lucrări practice*, Edit. Universității din București.
- [5] Ianoș, I., (2004), *Dinamica urbană (Aplicații la orașul și sistemul urban românesc)*, Edit. Tehnică, București.
- [6] Mac I., (2008), *Geografie normativă*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- [7] Morariu, T, Valeria Velcea, (1971), *Principii și metode de cercetare în geografia fizică*, Edit. Academiei, București.
- [8] Rădoane Maria, Rădoane N., (2007), *Geomorfologie aplicată*, Edit. Universității Suceava.
- [9] Surd, V., Bold, I., Zotic, V., Chira Carmen, (2005), *Amenajarea teritoriului și infrastructuri tehnice*, Edit. Presa Universitară Clujeană, Cluj- Napoca.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Dezvoltarea și recunoașterea cunoștințelor, abilităților și competențelor absolvenților sunt esențiale pentru dezvoltarea individuală, competitivitate, ocuparea forței de muncă și pentru coeziunea socială în comunitate.
- Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc cooperări în domeniul educației prin parteneriate inovatoare între organismele de educație și mediul de afaceri, în scopul promovării unor sisteme cât mai flexibile.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none">• verificarea gradului de sistematizare și utilizare a noțiunilor însușite• coerența logică și forța argumentativă• gradul de asimilare a terminologiei de specialitate	Evaluare scrisă (finală) în sesiunea de examene/ Evaluare formativă interactivă (pe parcurs): <ul style="list-style-type: none">- testare sumativă- conversația de evaluare	60%
10.5 Seminar/ laborator	<ul style="list-style-type: none">• capacitatea de aplicare în practică• capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate• evidențierea rezultatelor proprii obținute	Elaborare/realizare proiect de semestru	20%
		Prezentare/suținere proiect de semestru	20%
10.6 Standard minim de performanță <ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea, înțelegerea și aplicarea bazei geografice operaționale în contextul identificării entităților teritoriale funcționale, eliminării situațiilor disfuncționale și a reducerii vulnerabilității teritoriilor la procesele și fenomenele de risc.• Capabilitatea de a realiza analize de profil aplicând metodologii predefinite axate pe aprofundarea unor studii de caz prezentate în tematicile aferente cursurilor.			

Data completării,
20 aprilie 2021

Semnătura titularului de curs,
Șef lucr.dr. Gligor Viorel

Semnătura titularului de seminar,
Șef lucr.dr. Gligor Viorel

Data avizării în departament,

Semnătura directorului de departament,
Conf.dr. Vescan Iuliu